

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӨСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ҮРӘЗМӘТ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫНЫң
ІІІ ЧАКЫРЫЛЫШ ЛИ УТЫРЫШЫ**

КАРАР № 1

с. Уразметьево

«26» декабрь 2019 г.

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Үрәзмәт авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне раслау хакында

2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә Мөслим муниципаль районының Үрәзмәт авыл жирлеге советы КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Үрәзмәт авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне расларга (1 нче кү Үрәзмәт шымта).
2. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының авыл жирлеге Советының 2019 елның «25» октябрендәге 4 номерлы каарын үз көчен югалткан дип танырга.
3. Элеге каарының үтәлешен контролльда тотуны үз өстемә алам.

Үрәзмәт авыл жирлеге Башлыгы

А.Г.Закириев

Татарстан Республикасы
Мөслим муниципаль районы
Үрэзмәт авыл жирлеге
Советының 2019 елның
«26»_декабрендәгә
каарына 1 ичे күшымта

**Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районның Үрэзмәт авыл
жирлегендә муниципаль хезмәт турында Нигезләмә**

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Муниципаль хезмәт

1. Әлеге нигезләмә Мөслим муниципаль районның Үрэзмәт авыл жирлегендә муниципаль хезмәтне оештыру өлкәсендәгә мөнәсәбәтләрне жайга сала, шулай ук федераль законнар нигезендә муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәтне узу шартларын һәм Мөслим муниципаль районның Үрэзмәт авыл жирлегендә муниципаль хезмәткәрләрнең хокукий хәлен билгeli.

2. Муниципаль хезмәт - хезмәт шартнамәсе (контракты) төзу юлы белән билән торган муниципаль хезмәт вазыйфаларында дайми нигездә гамәлгә ашырыла торган гражданнарның һөнәри эшчәnlеге.

3. Муниципаль хезмәт Мөслим муниципаль районның Үрэзмәт авыл жирлеге Башкарма комитеты аппаратында штатлы урыннарда гамәлгә ашырыла.

2. Мөслим муниципаль районның Үрэзмәт авыл жирлегендә муниципаль хезмәтнең хокукий нигезләре

1. Мөслим муниципаль районның Үрэзмәт авыл жирлегендә муниципаль хезмәтнең хокукий нигезләрен Россия Федерациясе Конституциясе, "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" 2007 елның 2 мартандагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы Конституциясе, Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы, Татарстан Республикасы законнары, Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары, Мөслим муниципаль районның Үрэзмәт авыл жирлеге уставы, гражданнар җыеннарында кабул ителгән каарлар һәм башка муниципаль хокукий актлар тәшкил итә.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законда һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында кааралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнары гамәлгә кагыла.

3. Муниципаль хезмәтнең төп принциплары

Муниципаль хезмәтнең төп принциплары булып тора:

- 1) кеше һәм граждан хокуклары һәм ирекләре өстенлелеге;
- 2) Россия Федерациясе дәүләт телен, муниципаль хезмәткә ия булган гражданнарның тигез үтүләре һәм женес, расага, милләткә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, ижтимагый берләшмәләргә мөнәсәбәтенә, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең профессиональ һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйсез рәвештә аны узу шартлары;
- 3) муниципаль хезмәткәрләрнең профессиоnalльлеге һәм компетентлығы;
- 4) муниципаль хезмәтнең тотрыклылығы;

- 5) муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлеге турында мәгълүмат алу;
- 6) ижтимагый берләшмәләр һәм гражданнар белән үзара хезмәттәшлек;
- 7) муниципаль хезмәткә төп таләпләрнең бердәмлеге, шулай ук муниципаль хезмәт үткәндә тарихи һәм башка жирле традицияләрне исәпкә алу;
- 8) муниципаль хезмәткәрләрнең хокукуй һәм социаль якланганлыгы;
- 9) үз вазыйфаи бурычларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен муниципаль хезмәткәрләрнең жаваплылыгы;
- 10) муниципаль хезмәтнең партиясезлеге

2 бүлек. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

1. Мәслим муниципаль районның Үрәzmәt авыл жирлегендә муниципаль хезмәт вазыйфалары

1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы - Мәслим муниципаль районның Үрәzmәt авыл жирлеге жирле үзидарә органында урнашкан вазыйфа. Ул жирле үзидарә органында яисә муниципаль вазыйфанды биләүче затның вәкаләтләрен үтәүне тәэмин итү буенча билгеләнгән бурычлар даирәсе белән бергә муниципаль берәмлек уставы нигезендә төзәлә.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хокукуй актлар белән билгеләнә.

3. Мәслим муниципаль районаны Үrәzmәt авыл жирлегенен жирле үзидарә органнарында штат расписаниесен төзегендә һәм раслаганда Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

4. Муниципаль берәмлекнең контроль-хисап органы Рәисе урынбасары, аудиторлары вазыйфалары муниципаль берәмлек вәкиллекле органында норматив хокукуй акты белән муниципаль берәмлек вәкиллекле органында муниципаль вазыйфаларына кертелгән очракта, әлеге вазыйфалар муниципаль хезмәт вазыйфаларына керми.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының классификациясе

- 1) муниципаль хезмәтнең ин югары вазифалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазифалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең эйдәп баручы вазифалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары

3. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүчеләргә квалификация таләпләре

1. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына, вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәkle белемнәргә һәм күнекмәләргә, шулай ук яllaучы (эш би्रүче) вәкиленен тиешле карапы булганда - белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләренә туры килү таләп ителә.

2. һөнәри белем бирү дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләү өчен кирәkle белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре әлеге статьяның 3 өлешендә билгеләнгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен типлаштырылган квалификация таләпләре нигезендә муниципаль хокукуй актлар белән билгеләнә. Вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәkle белемнәргә һәм күнекмәләргә карата квалификация таләпләре, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеге өлкәсенә һәм төрөнә карап, аның вазыйфаи инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенде

шулай ук белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләре дә каралырга мөмкин.

3. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен түбәндәге типлаштырылган квалификация таләпләре билгеләнә:

1) һөнәри белем дәрәҗәсенә: вазыйфаларның югары, төп һәм эйдәүче төркемнәре өчен югары белем булу; югары белем яисә урта һөнәри белем булу - вазыйфаларның өлкән һәм кече төркемнәре өчен;

2) муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары буенча-муниципаль хезмәтнең кимендә ике ел стажы яисә белгечлек, юнәлеш буенча дүрт елдан да ким булмаган эш стажы.;

муниципаль хезмәтнең төп вазифалары буенча-муниципаль хезмәтнең бер елдан ким булмаган стажы яисә белгечлек, юнәлеш буенча ике елдан да ким булмаган эш стажы.

4. Өлкән һәм кече төркемнәр муниципаль хезмәте вазыйфаларын биләү өчен муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре билгеләнми.

5. Муниципаль хезмәт стажын билгеләгәндә, элеге статья максатларында, шулай ук тиешле вазыйфаи төркемнәр дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тицләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төрләре вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

4. Муниципаль хезмәткәрләрнең класслы чиннары

1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри әзерлек дәрәҗәсенең муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

2. Татарстан Республикасында муниципаль хезмәткәрләргә түбәндәге класс чиннары бирелә:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләүче-1, 2 яки 3 класслы хакыйкый муниципаль Кинәшчесе;

муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын башкаруучы-1, 2 яки 3 класслы муниципаль Кинәшче;

муниципаль хезмәтнең эйдәп баручы вазыйфаларын башкаруучы-1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт Кинәшчесе;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләгән-1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт референты;

муниципаль хезмәтнең кече вазыйфаларын башкаруучы-1, 2 яки 3 класслы муниципаль хезмәт секретаре.

3. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын югарыда күрсәтелгән төркемнәргә керту Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар бирү һәм муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчергәндә һәм муниципаль хезмәттән азат ителгәндә аларны саклау тәртибе.

Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар бирү һәм муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчергәндә һәм муниципаль хезмәттән азат иткәндә аларны саклап калу тәртибе Месслим муниципаль районның Үрәзмәт авыл жирлегенең муниципаль хокукый акты белән билгеләнә.

3 бүлек. Муниципаль хезмәткәрнең хокукый хәле

1. Муниципаль хезмәткәр

1. Муниципаль хезмәткәр-федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә, жирле бюджет акчалары исәбеннән түләнә торган акчалата хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаларны башкаручы граждан.

2. Мөслим муниципаль районы Үрәзмәт авыл жирлеге жирле үзидарә органнары эшчәнлеген техник тәэммин итү буенча вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын башкармыйлар һәм муниципаль хезмәткәрләр булып саналмыйлар.

2. Муниципаль хезмәткәрнең төп хокуклары

1. Муниципаль хезмәткәр хокуклы:

1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгели торган документлар, вазыйфаи бурычларны үтәү сыйфатын бәяләү критерийләрү һәм хезмәт буенча алга таба мавыктыру шартлары белән танышу;

2) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәkle оештыру-техник шартлар белән тәэммин итү;

3) хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт шартнамәсе (контракт) нигезендә хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләр;

4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль озынлыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре, шулай ук еллык түләүле ял бирү белән тәэммин ителә торган ял;

5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәkle мәгълүматны һәм материалларны, шулай ук жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе эшчәнлеген камилләштерү турындагы тәкъдимнәр белән танышу;

6) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста катнашу;

7) муниципаль хокукий акт нигезендә жирле бюджет акчалары исәбеннән өстәмә һөнәри белем алу;

8) шәхси мәгълүматны яклау;

9) шәхси эшенең барлык материаллары, аларны шәхси эшкә керткәнче, һөнәри эшчәнлек турындагы бәяләмәләр һәм башка документлар белән танышу, шулай ук шәхси эшкә язмача аңлатмаларны карау;

10) берләшмә, үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен, һөнәри берлекләр төзү хокукуын да керте;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул исәптән судта үз мәнфәгатьләрен яклау очраклары да;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэммин итү.

2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән тыш, әгәр дә бу мәнфәгатьләр каршылыгына китермәсэ һәм "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында"Федераль законда башкасы каралмаган булса, яллаучы (эш бирүче) вәкиленә (эш бирүче) алдан язмача хәбәрнамә белән башка түләүле эшне башкарырга хокуклы.

3. Муниципаль хезмәткәрнең төп бурычлары

1. Муниципаль хезмәткәрләр бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасының законнарын һәм башка норматив хокукий актларын, Мөслим муниципаль районы Үрәзмәт авыл жирлеге Уставын һәм башка муниципаль хокукий актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэммин итәргә;

2) вазыйфаи күрсәтмәләр нигезендә вазыйфаи бурычларны үтәргә;

3) хезмәт вазыйфаларын башкарганда расасына, милләтенә, теленә, дингә

мөнәсәбәтенә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен сакларга;

4) жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфаи инструкциясен, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) тиешле вазыйфаи бурычларын башкару нисбәтеннән квалификация дәрәҗәсе тәшермәскә;

6) дәүләт һәм федераль законнар тарафыннан яшерелә торган серне саклаучы мәгълүматларны, шулай ук вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны, шул исәптән гражданнарның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы, яки аларның намусына һәм абрауна кагылышлы мәгълүматларны сер итеп сакларга;

7) дәүләт һәм муниципаль милекне, шул исәптән аңа вазыйфаи бурычларны үтәү өчен бирелгән мөлкәтне сакларга;

8) Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә үз гайләсе әгъзалары һәм үзе турында белешмәләр бирергә;

9) Россия Федерациясе гражданлығыннан чыккан көнне үк, яки чыгу турынданы мәгълүматны эш биручегә хәбәр итәргә;

10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» гы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне үтәргә, йөкләмәләрне үтәргә, тыюларны бозмаска;

11) эшкә алучы (эш биручегә) вәкиленә хезмәт бурычларын үтәгәндә, мәнфәгатьләр каршылыгын тудырмас өчен, шәхси кызыксынучанлык турында язмача хәбәр итәргә һәм мондый низагны булдырмау буенча чараплар күрергә кирәк.

2. Муниципаль хезмәткәр ул үтәргә тиешле хокуксыз йөкләмәне үтәүдән баш тарта ала. Муниципаль хезмәткәр тиешле житәкчедән йөкләмә алган очракта һәм муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз, федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары нигезләмәләрен, әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган муниципаль хокукый актларны күрсәтеп, әлеге йөкләмәне законсыз дип аңлатуны язма рәвештә житәкчегә тапшырырга тиеш. Әлеге йөкләмәнең житәкчесе тарафыннан язма рәвештә расланса, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Муниципаль хезмәткәрнең хокуксыз йөкләмәсен үтәгән һәм бу йөкләмә биргән очракта житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы.

4. Муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр һәм тыюлар

Муниципаль хезмәткәр “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында” 2007 елның 02 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы Федераль законның 13 һәм 14 статьяларында, 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 15 һәм 16 статьяларында, “Коррупциягә каршы тору турында” 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 12 статьясында каралган муниципаль хезмәткә бәйле чикләүләрне һәм тыюларны үтәргә тиеш.

5. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр каршылыгын жайга салу

1. Әлеге Нигезләмәнең максатлары өчен “Коррупциягә каршы көрәш турында” 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясында 1 өлешендә билгеләнгән “мәнфәгатьләр конфликты” төшенчәсе кулланыла.

2. Элеге Нигезләмәнең максатлары өчен "Коррупциягә каршы көрәш турында" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы ғарият законның 10 статьясындагы 2 өлеше белән билгеләнгән "шәхси қызыксынучанлык" төшенчәсе кулланыла.

2.1. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу мәнфәгатьләр конфликтты ягы булып торучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи яисә хезмәт урыны үзгәрүдә билгеләнгән тәртиптә һәм (яисә) аның мәнфәгатьләр конфликтты килеп чыгуга сәбәпче булган вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәүдән читләштерелгәнче үк торырга мөмкин

2.2. . Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат тарафыннан кыйммәтле кәгазыләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларында катнашу өлешләре, пайлары) ия булу мәнфәгатьләр конфликтyna кiterə яисә кiterергә мөмкин булган очракта, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазыләрне (оешмаларның устав (тупланма) капиталларынданың катнашу өлешләре, пайлар) Россия Федерациясе граждан законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

2.3. Мәнфәгатьләр каршылыгын, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу чарапарын як булып торучы муниципаль хезмәткәрләрне кабул иту муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә жәлеп итә торган хокук бозу булып тора.

3. Муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр каршылыгына кiterə торган яки кiterергән шәхси қызыксынуы барлыкка килүе турында мәгълүм булган яллаучы (эш бируч) вәкиле мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау яки жайга салу буенча чарапар күрергә тиеш, муниципаль хезмәткәрне биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасыннан читләшкән вакытта, аның артыннан акчалата керемне саклау белән мәнфәгатьләр каршылыгын жайга салу чорына биләп торган муниципаль хезмәт вазыйфасыннан читләштерергә мөмкин.

3.1. Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтyna кiterə торган яисә кiterергә мөмкин булган шәхси қызыксынуы барлыкка килүе турында билгеле булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең игътибарсызлыгы, аны муниципаль хезмәттән азат итүгә кiterə торган хокук бозу булып тора.

4.

Муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органында хезмәт тәртибенең гомуми принципларын үтәвен һәм мәнфәгатьләр конфликттын жайга салуны тәэмин иту өчен Россия Федерациясе субъектының норматив хокукий актлары һәм муниципаль хокукий акт белән билгеләнгән тәртиптә муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органында муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтларын жайга салу буенча комиссияләр төзелергә мөмкин.

5. Комиссия жирле үзидарә органының хокукий акты белән дайми булмаган нигездә төзелә. Күрсәтелгән акт белән комиссиянең санлы һәм персональ составы, аның эш вакыты һәм тәртибе билгеләнә.

6. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләр

1. Муниципаль хезмәткәрләр бурычлы:

- 1) Хезмәт вазыйфаларын намус белән, югары профессиональ дәрәҗәдә башкарырга;
- 2) Барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, гадел мөнәсәбәт тәэмин иту, нинди дә булса Ижтимагый яки дини берләшмәләргә, һөнәри яки социаль төркемнәренә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм гражданнарга карата алдан күзаллануга юл күймаска;

- 3) вазыйфаи бурычларны намуслы башкаруга комачаулаучы нинди дә булса шәхси, милек (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмаска;

- 4) үз һөнәри хезмәт эшчәнлегенә сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карарларының йогынты ясарга мөмкинлек бирми торган нейтральлекне сакларга;

- 5) гражданнар белән мөрәҗәгать иткәндә корректлылык құрсату;
  - 6) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый гореф гадәтләренә һәм традицияләренә хәрмәт құрсатергә;
  - 7) төрле этник һәм социаль төркемнәрнен, шулай ук конфессияләрнен мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;
  - 8) милләтара һәм конфессияара килешүләргә ярдәм итү;
  - 9) аның аbruена яки муниципаль орган аbruена зыян китерә алыштырык низаглы хәлләргә юл куймаска.
2. Муниципаль житәкче вазыйфасындағы хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр итү очракларына юл куймаска тиеш.

7. Керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек хәрактерындағы йөкләмәләр турында белешмәләр тапшыру

1. Кұрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләүгә дәгъва қылучы гражданнар яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) үзләренең керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти хәрактердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (ириенең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти хәрактердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырырга тиеш. Кұрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти хәрактердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә, срокларда һәм форма буенча тапшырыла.

2. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр үзенең чыгымнары турында, шулай ук хатынының (ириенең) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары турында Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти хәрактердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә һәм форма буенча белешмәләр тапшырырга тиеш.

3. Муниципаль хезмәткәр чыгымнарының, аның хатыны (ире) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәренә туры килүен тикшереп тору "Коррупциягә каршы тору турында" 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда һәм "Дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында" Федераль законда, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукуй актларында, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексында, Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукуй актларында, муниципаль хокукуй актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

4. Элеге статья нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек хәрактерындағы йөкләмәләр турында белешмәләр, әгәр федераль законнар белән алар дәүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка белешмәләргә кертелмәгән булса, конфиденциаль хәрактердагы белешмәләр булып тора.

5. Муниципаль хезмәткәрнен, аның хатынының (ириенең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти хәрактердагы йөкләмәләре турында мәгълүматларны дини яки башка ижтимагый берләшмәләр, башка оешмалар, шулай ук физик затлар фондларына иғанә итеп (кертемнәр) турыдан-туры формада жыю өчен куллану рөхсәт ителми.

6. Муниципаль хезмәткәрләрнен керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти хәрактердагы йөкләмәләре турында мәгълүматларны таратуда яки бу мәгълүматларны Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда куллануда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплылыкка тартыла.

7. Муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти

характердагы йөклөмәләре түрүнда, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөклөмәләре түрүнда, мондый белешмәләрне мәжбүри тапшыру йә белә торып дөрес булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә кiterә торган хокук бозу булып тора.

8. Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучы гражданнар һәм күрсәтелгән вазыйфаны биләүче зат үз керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөклөмәләре түрүнда белешмәләр, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөклөмәләре түрүнда Татарстан Республикасы законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына белешмәләр тапшыра.

9. Контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче зат тарафыннан тапшырылган керемнәр, чыгымнар, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөклөмәләр түрүнда белешмәләр, жирле үзидарә органының рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә урнаштырыла һәм (яисә) муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә массакүләм мәгълүмат chaрапарын бастырып чыгару очен бирелә.

10. Муниципаль хезмәт түрүнда Татарстан Республикасы кодексының 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы 18 статьясындагы 11 өлеше нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөклөмәләр түрүнда белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президенты каары буенча гамәлгә ашырыла.

11. Муниципаль хезмәт түрүнда Татарстан Республикасы кодексының 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы кодексының 18 статьясындагы 13 өлеше нигезендә гамәлгә ашырылган тикшерү нәтиҗәсендә контракт нигезендә жирле администрация башлыгы вазыйфасын башкаручы затның чикләүләр, тыюлар, бурычларны үтәмәү фактлары ачыкланганда, "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнда" Федераль закон, 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, "Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору түрүнда" Федераль закон, "Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясенән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм счетлары (кертемнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле эйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тью түрүнда" 2013 елның 7 маендағы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән үтәлмәү фактлары ачыкланганда, Татарстан Республикасы Президенты жирле администрация башлыгының контракт буенча вазыйфасын биләүче затның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яисә аңа карата башка дисциплинар жәза бирү түрүнда гариза белән тиешле каар кабул итәргә вәкаләтле жирле үзидарә органына яисә судка мөрәжәгать итә.

8. "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә мәгълүмат урнаштыру түрүнда мәгълүмат тапшыру.

1. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучы граждан, муниципаль хезмәткәр һәркем очен мәгълүмат урнаштырырга мөмкин булган "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендәге сайtlар һәм (яки) сайтларның адреслары түрүнда белешмәләр, шулай ук аларны билгеләргә мөмкинлек бирүче мәгълүматларны эшкә алучы вәкиленә тапшыralар:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәгъвалаучы граждан - муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы очен календарь елда хезмәткә кергәндә;

2) муниципаль хезмәткәр - күрсәтелгән мәгълүматны тапшыру елыннан алдагы календарь ел очен ел саен, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәү кысаларында һәркем очен мөмкин булган мәгълүматны урнаштыру очракларыннан тыш.

2. Элеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәткә кергәндә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәгъвауучы гражданнар тарафыннан, э муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан - хисап елыннан соң килуче елның 1 апреленнән дә сонга калмычка тапшырыла. Элеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән рәвештә тапшырыла.

3. Эшкә алушының вәкиле карары буенча, вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва кылучылар һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырылган һәркем файдалана алышыл мәгълүматны эшкәртә, шулай ук элеге статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләрнен дөреслеген һәм тулылыгын тикшерә.

4 бүлек. Муниципаль хезмәткә керү, аны үтү һәм туктату тәртибе

1. Муниципаль хезмәткә керү

1. Муниципаль хезмәткә Россия Федерациясе дәүләт телен белгән 18 яшькә житкән һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында күрсәтелгән муниципаль хезмәткә бәйле чикләүләр буларак билгеләнгән хәлләр булмаганда, тиешле квалификация таләпләренә туры килгән гражданнар керергә хокуклы.

2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны узганда, женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә, ижтимагый берләшмәләргә мәнәсәбәтенә, шулай ук муниципаль хезмәткәрнен професиональ һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйле турыдан-туры, яисә читләтеп чикләүләр, өстенлекләр билгеләү рәхсәт ителми.

3. Муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тәкъдим итә:

- 1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү турында үтепең белән гариза;
  - 2) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән форма буенча тутырылган һәм имзаланган анкета;
  - 3) паспорт;
  - 4) хезмәт кенәгесе, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелә торган очраклардан тыш;
  - 5) белеме турында документ;
  - 6) мәжбүри пенсия иминиятенен иминият таныклыгы, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелә торган очраклардан тыш;
  - 7) физик затның Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында исәпкә куелуы турында таныклык;
  - 8) хәрби исәпкә алу документлары - запастагы гражданнар һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;
  - 9) муниципаль хезмәткә керүгә комачаулаучы авыруның булмавын исбат итүче медицина оешмасы бәяләмәсе;
  - 10) еллык керем күләме, муниципаль хезмәткә керү белән бәйле мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләр;
  - 11) муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексының 18.1 статьясында каралган белешмәләр;
  - 12) Федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.
4. "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон һәм

Татарстан Республикасы Муниципаль хезмәт турыйндағы кодексы нигезендә тапшырылган белешмәләр федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин.

5. Өлеге статьяның 4 өлешендә караптаган тикшерү барышында гражданиның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы шартлар ачыкланган очракта, гражданга муниципаль хезмәткә керүдән баш тарту сәбәпләре турыйнда язма рәвештә хәбәр ителә.

6. Гражданың муниципаль хезмәткә керүе, "Россия Федерациясенә муниципаль хезмәт турыйнда" Федераль законда караптаган үзенчәлекләрне исәпкә алыш, хезмәт килешүе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү нәтиҗәсенә гамәлгә ашырыла.

7. Гражданың муниципаль хезмәткә керүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләү турыйндағы эшкә яллаучы (эш бируч) вәкилененә карапы белән рәсмиләштерелә.

8. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң, муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәткәр таныклыгын бирү тәртибе һәм аның формасы муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан раслана.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс

1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә хезмәт килешүе төзөр алдыннан конкурс уздырылырга мөмкин, аның барышында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъвачыларның һөнәри дәрәҗәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килүен бәяләү гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәрү тәртибе Мөслим муниципаль районның Үрәзмәт авыл жирлеге советы тарафыннан билгеләнә.

3. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү

1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килүен билгеләү максатларында уздырыла. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер мәртәбә уздырыла.

2. Түбәндәгә муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын кимендә бер ел биләүчеләр;
- 2) 60 яшькә житкәннәр;
- 3) йөклө хатын-кызылар;

4) йөклөлек һәм бала табу буенча ялда яисә өч яшькә житкәнче бала карау буенча ялда булганныар. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне отпустан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләү мөмкин түгел;

5) вакытлы хезмәт шартнамәсе (контракты) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүчеләр.

3. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтиҗәләре буенча аттестация комиссиясе муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфаларына туры килүе яки туры килмәве турыйнда Карап Чыгара. Аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне эшләрендә ирешкән уңышлары өчен бүләкләү турыйнда, шул исәптән аларны вазыйфаларында күтәрү турыйнда, ә кирәк очракта аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрләрнең эшчәнлеген яхшырту турыйнда кинәшләр бирә ала. Аттестация нәтиҗәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирүгә йомгак ясаганнан соң ук хәбәр ителә. Аттестация материаллары эшкә алучы вәкиленә (эш биручегә) тапшырыла.

4. Аттестация нәтиҗәләре буенча эшкә алучы (эш бируч) вәкиле аерым муниципаль хезмәткәрләрне эштәге уңышлары өчен аттестация көненнән бер айдан да артык булмаган вакытта бүләкләү яисә муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белән вазыйфада киметү турыйндағы турыйнда Карап кабул итә. Аттестация нәтиҗәләре буенча аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне өстәмә һөнәри белем алу өчен жибәрү турыйнда кинәшләр бирә ала.

5. Муниципаль хезмәткәр үз вазифасында түбәнәйтелгән яки аның ризалыгы белән муниципаль хезмәт урынына күчерү мөмкинлеке булмаган очракта, эшкә алучы (эш бируч) вәкиле аттестация нәтижәләре белән расланган тиешле квалификация булмау сәбәпле, биләгән вазыйфасыннан бер айдан да соңга калмычка, муниципаль хезмәттән азат ителә ала.

6. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

7. Муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәрү турындагы Нигезләмә, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә, Мөслим муниципаль районның Үрәзмәт авыл жирлеге Башлыгының хокукый акты белән раслана.

4. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе

1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеге муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органы житәкчесе тарафыннан раслана торган вазыйфаи инструкция нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә түбәндәгеләр керә:

1) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәkle һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше, белем һәм күнекмәләр буенча эш стажына, шулай ук белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата - яллаучы (эш бируч) вәкиленең муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләренә туры килү таләп ителүе турында каары булганда;

2) жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппараты эшчәнлеген жайга салучы акт нигезендә вазыйфаи бурычларны үтәмәгән (тиешенчә үтәмәгән) өчен муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычлары, хокуклары һәм жаваплыгы, жирле үзидарә органы структур бүлекчәсе, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппараты бурычлары һәм функцияләре, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппараты һәм анда биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасының функциональ үзенчәлекләре;

3) муниципаль хезмәткәр мөстәкыйль рәвештә идарә итү һәм башка каарлар кабул итәргә хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

4) муниципаль хезмәткәр норматив хокукый актлар проектларын һәм (яки) идарә итү һәм башка каарлар проектларын эзерләгендә катнашырга хокуклы яисә катнашырга тиеш булган мәсьәләләр исемлеге;

5) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча каарлар әзерләү, карау, килемштерү һәм кабул итү сроклары һәм процедуралары;

6) муниципаль хезмәткәрнен вазыйфаи бурычларын шул ук жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратының, жирле үзидарәнең башка органнарының муниципаль хезмәткәрләренең, гражданнар һәм оешмалар белән үтәүгә бәйле рәвештә хезмәт эшчәнлеге процедурасы.

3. Вазыйфаи инструкция нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә, аттестацияләүгә, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген планлаштыруга конкурс үткәргендә исәпкә алына.

4. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтижәләре муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә яисә муниципаль хезмәткәрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткәргендә, аттестация уздырганда яисә муниципаль хезмәткәрне бүләкләү барышында аның һөнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгендә исәпкә алына.

5. Муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килемшүен өзү өчен нигез

1. Россия Федерациисе Хезмәт кодексында каралган хезмәт килемшүен өзү

нигезләреннән тыш, муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүе муниципаль хезмәт түрында Татарстан Республикасы кодексының 23 статьясында каралган нигезләр буенча өзелергә мөмкин.

Глава 5. ЭШ (ХЕЗМӘТ) ВАКЫТЫ һәм ял вакыты

1. Эш (хезмәт) вакыты

Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә җайга салына.

2. Муниципаль хезмәткәр ялы

1. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәт вазыйфасын һәм акчалата керемне саклап калып, еллык отпуск бирелә, аның күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

2. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле ялы төп түләүле ялдан һәм өстәмә түләүле яллардан тора.

3. Муниципаль хезмәткәрләргә ел саен 30 календарь көн дәвамында түләүле төп отпуск бирелә.

4. Ел саен өстәмә түләүле яллар муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен бирелә. Тиешле еллар эшләгән өчен муниципаль хезмәткәргә еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылығы муниципаль хезмәтнең һәр елы өчен бер календарь көн исәбеннән исәпләнә. Еллык төп түләүле отпускның һәм тиешле еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның гомуми дәвамлылығы 40 календарь көннән арта алмый. Нормалаштырылмаган эш көне өчен ел саен өстәмә түләүле отпуск, шулай ук федераль законда каралган башка очракларда бирелә торган еллык өстәмә түләүле отпуск ел ел саен төп түләүле отпускның һәм тиешле еллар эшләгән өчен еллык түләүле өстәмә отпускның әлеге өлешендә каралган гомуми дәвамлылығыннан тыш бирелә.

4.1 Нормалаштырылмаган хезмәт көне билгеләнгән муниципаль хезмәткәргә нормалаштырылмаган хезмәт көне дәвамлылығы өч календарь көнгә тигез еллык өстәмә түләүле отпуск бирелә.

5. Муниципаль хезмәткәрнең гаризасы буенча еллык түләүле отпуск өлешләр буенча бирелергә мөмкин, шул ук вакытта отпускның бер өлеше озынлығы 14 календарь көннән дә ким булмаска тиеш. Эшкә алуучының (эш бируч) вәкиле белән килештереп, муниципаль хезмәткәргә отпускның бер өлеше башка дәвамлылыкта бирелергә мөмкин.

6. Хезмәткәрнең язма гаризасы буенча муниципаль хезмәткәргә яллаучы вәкиленең (эш бирученең) каары белән бер елдан да артык булмаган дәвамлылыктагы акчалата керемнән башка отпуск бирелергә мөмкин.

7. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очракларда акчалата керемне сакламыйча отпуск бирелә.

6 бүлек. Муниципаль хезмәткәргә хезмәт өчен түләү, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр, муниципаль хезмәт стажы

1. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт хакы

1. Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләү муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладыннан (алга таба - вазыйфаи оклад), шулай ук муниципаль хезмәт түрында Татарстан Республикасы кодексы тарафыннан билгеләнә торган айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән тора торган акчалата керем рәвешендә башкарыла.

2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

1) тиешле еллар эшләгән өчен вазыйфаи окладка ай саен өстәмә түләү;

2) муниципаль хезмәтнең максус шартлары өчен вазыйфаи окладка ай саен өстәмә

түләү;

3) аеруча мөһим һәм катлаулы биренәрне үтәгән өчен премияләр, аларны туләү тәртибе муниципаль орган бурычларын һәм функцияләрен тәэмин итүне, вазыйфа инструкцияне үтәүне исәпкә алып, яллаучы (эш бирүче) вәкиле (эш бирүче) тарафыннан билгеләнә;

4) ай саен акчалата бүләкләү;

5) класслы чин өчен айлык өстәмәләр;

6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләү;

7) матди ярдәм.

3. Муниципаль хокукий актларда, Россия Федерациисе Бюджет кодексында билгеләнгән таләпләрне үтәп, шулай ук түбәндәгे өстәмә түләүләр дә каралырга мөмkin:

1) нормалаштырылмаган хезмәт көне шартларында эшләгән өчен муниципаль хезмәткәрләргә айлык компенсация түләве;

2) тәп хезмәт вазыйфаларына хокукий актларга һәм хокукий актлар проектларына хокукий экспертиза үткәрү, хокукий актлар проектларын әзерләү һәм редакцияләү, аларны югары юридик белеме булган юрист яки башкаручы сыйфатында визалау (юридик эш өчен өстәмә) кергән муниципаль хезмәткәрләргә ай саен түләү;

3) фәннәр кандидаты, фән докторының гыйльми дәрәҗәсе профильле гыйльми дәрәҗәсе өчен муниципаль хезмәткәрләргә хезмәт хакына ай саен өстәмә түләү;

4) Татарстан Республикасының мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәрләргә айлык өстәмә түләү.

4. Муниципаль хезмәткәргә дәүләт серен тәшкىл итүче белешмәләр белән эшләгән өчен Россия Федерациисе законнарында билгеләнгән очракларда, күләмнәрдә һәм тәртиптә вазыйфаи окладка ай саен өстәмә түләү билгеләнә.

5. Жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләргә түләү күләмен һәм шартларын мөстәкыйль билгели. Вазыйфаи оклад күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациисе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлекнен вәкиллекле органы чыгара торган муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

2. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

1. Муниципаль хезмәткәргә гарантияләнә:

1) вазыйфаи бурычларны вазыйфаи инструкция нигезендә үтәүне тәэмин итә торган эш шартлары;

2) акчаны үз вакытында һәм тулы күләмдә алу хокуки;

3) эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре, шулай ук ел саен түләүле ял бирү белән тәэмин ителә торган ял;

4) муниципаль хезмәткәр һәм аның гайлә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыккач та, медицина хезмәте күрсәту;

5) тиешле еллар эшләгән өчен һәм инвалидлыкка бәйле рәвештә пенсия белән тәэмин итү, шулай ук ул вафат булган очракта муниципаль хезмәткәрнең гайлә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү;

6) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китергән очракка мәжбүри дәүләт иминиятләштерүе;

7) муниципаль хезмәткәрләргә эшләгән чорда яки аның туктатылғаннан соң, әмма вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авыру яисә эшкә яраклылык югалган очракта, мәжбүри дәүләт социаль иминиятләштерүе;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын, федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, көчләүдән, янаулардан һәм башка хокук булмаган гамәлләрдән яклау.

2. Муниципаль берәмлекнен жирле үзидарә органы бетерелүгә яисә муниципаль берәмlek жирле үзидарә органы хезмәткәрләре штаты кыскаруга бәйле рәвештә

муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт шартнамәсе өзелгәндә муниципаль хезмәткәргә оешма ябылуга яки оешма хезмәткәрләре штаты қыскаруга бәйле рәвештә эштән азат ителгән очракта, хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

3. Муниципаль берәмлек уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

3. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин иту

1. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин иту муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 28 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль хезмәт стажы

1. Муниципаль хезмәт стажына муниципаль хезмәт вазыйфаларында, сайланулы муниципаль вазыйфаларда һәм дәүләт вазыйфаларында эшләү вакыты, шулай ук дайми (штат) нигездә муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 29 статьясында күрсәтелгән вазыйфаларда эшләү чоры кертелә.

5. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе

1. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү, гражданнарның чакырылу буенча хәрби хезмәттә булу вакытыннан тыш, календарь тәртибендә башкарыла, ул бер хәрби хезмәт көне ике эш көне исәбеннән исәпләнә. Муниципаль хезмәт стажын санаганда хезмәт (эш) чоры бергә күшила.

2. Муниципаль хезмәт стажын раслаучы төп документ-билгеләнгән үрнәктәге хезмәт кенәгәссе.

3. Муниципаль хезмәт стажын санаганда исәпкә алына торган хезмәт кенәгәсендәге язмалар хезмәт кенәгәсенә керту көненә гамәлдә булган хезмәт законнары нигезендә рәсмиләштерелергә тиеш. Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажына кертелә торган хезмәт (эш) чорларын раслау өчен нигез була торган дөрес булмаган яисә төгәл булмаган белешмәләр булган очракларда хезмәт кенәгәсенә федераль законнарда каралган тәртиптә үзгәрешләр кертелә.

Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажын раслый торган язмалар булмаган очракларда, әлеге стаж, әлеге стажга кертелә торган вазыйфаларда хезмәт (эш) чорын раслый торган вазыйфаларда билгеләп кую һәм аларны вазыйфасыннан азат иту турындагы документларның кучермәләрен күшип, тапшырылган белешмәләр нигезендә раслана.

4. Хәрби хезмәт, ача тиңләштерелгән хезмәт, шулай ук салым полициясенең федераль органнары, таможня органнары хезмәткәрләре хезмәттә узу чорлары хәрби билетлар, хәрби комиссариатлар, хәрби бүлекчәләр, архив учреждениеләре белешмәләре, хезмәт кенәгәсендәге язулар, хезмәт исемлекләре белән раслана ала.

5. Кирәкле очракларда муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 29 статьясында каралган вазыйфаларда хезмәт (эш) чорларын раслау өчен хокукий актларның кучермәләре яисә вазыйфага билгеләп кую яисә вазыйфадан азат иту турында өзөмтәләр тапшырылырга мөмкин.

6. Тиешле еллар эшләгән өчен вазыйфаи окладка ай саен өстәмә түләүләр билгеләү, тиешле еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгын билгеләү, хезмәттә югары казанышлар өчен бүләкләү күләмен билгеләү өчен жирле үзидарә органы акты белән билгеләнә, анда муниципаль хезмәт стажын билгеләү комиссиясе каары нигезендә муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасын били. Күрсәтелгән комиссия Мөслим муниципаль районы Үрәзмәт жирле үзидарә органының хокукий акты тарафыннан төзелә.

7. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажы

муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча аның тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү турындагы мөрәҗәгатендә билгеләнгән тәртиптә тапшырылган, муниципаль хезмәт стажын раслый торган документлар нигезендә пенсияләр билгеләү буенча вәкаләтле органга мөрәҗәгать иткән очракта билгеләнә.

7 бүлек. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү, муниципаль хезмәткәрнен дисциплинар жаваплылығы

1. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

1. Муниципаль хезмәткәрләргә үз вазыйфаларын намуслы һәм нәтижәле башкарган, мактауга лаеклы хезмәт иткән, аерым мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен түбәндәгә төр бүләкләүләр кулланыла ала:

- 1) рәхмәт белдерү;
  - 2) бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләк;
  - 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
  - 4) жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән Мактау грамотасы яисә башка төр бүләкләр белән бүләкләү;
  - 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
  - 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм башка муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка бүләкләү төрләре.
2. Әлеге статьяның 1 өлешендә каралган бүләкләүне куллану тәртибе һәм шартлары муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

2. Муниципаль хезмәткәрнен дисциплинар жаваплылығы

1. Дисциплинар гамәл қылган өчен - муниципаль хезмәткәрләргә аның өстенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен яллаучының (эш бируге) вәкиле түбәндәгә дисциплинар жәза кулланырга хокуклы:

- 1) кисәты;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат ителү.

2. Дисциплинар жинаятыкә юл куйган муниципаль хезмәткәр вакытлыча (эмма бер айдан да артык түгел), аның дисциплинар жаваплылығы турындагы мәсьәләне хәл иткәнче, вазыйфаи бурычларын үтәүдән, акчалата керемне саклау белән эштән азат ителергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларны үтәүдән читләштерү бу очракта муниципаль хокукий акт белән башкарыла.

3. Дисциплинар жәзаларны куллану һәм алу тәртибе хезмәт законнары белән билгеләнә.

3. Коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яисә жайга салу турында таләпләрне үтәмәгән өчен жәзалар:

1. Муниципаль хезмәткәрләргә "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон, "Коррупциягә каршы тору турында" Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр каршылығын булдырмау яисә жайга салу турында таләпләрне үтәмәгән өчен муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексының 32 статьясында каралган жәзалар салына.

2. Муниципаль хезмәткәр Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 17 һәм 18 статьяларында каралган хокук бозулар кылган очракларда Ышаныч югалуга бәйле рәвештә муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш.

3. Муниципаль хезмәт түрында Татарстан Республикасы кодексының 17, 18 нәм 32 статьяларында каралган жәзалар эшкә алушының вәкиле (эш бирүче) тарафыннан кулланыла:

1) коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсе (алга таба - хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе) тарафыннан үткәрелгән тикшерү нәтижәләре түрында доклад

2) тикшерү нәтижәләре түрындагы доклад комиссиягә жибәрелгән булса, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия тәкъдимнәре;

3) коррупциячел хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе доклады (анда аны қылуның факттагы хәлләре чагыла) һәм муниципаль хезмәткәрнең ризалыгы белән генә һәм коррупциячел хокук бозу фактын тану шарты (ышаныч югалуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге жәза кулланудан тыш) язма аңлатмасы;

3) муниципаль хезмәткәр аңлатмалары;

4) башка материаллар.

4. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткәру өчен түбәндәгеләр язма рәвештә тапшырылган житәрлек мәгълүмат нигез була:

1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфаи затлары;

2) сәяси партияләрнең төбәк яки жирле бүлекләре, шулай ук закон нигезендә теркәлгән сәяси партияләр булмаган региональ ижтимагый берләшмәләр;

3) муниципаль берәмлектә оештырылган Ижтимагый совет;

4) массакүләм мәгълүмат чаралары.

5. Аноним хәбәрләр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткәру өчен нигез булып тора алмый.

6. Тикшерү үткәргәнчे хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе муниципаль хезмәткәрдән язма рәвештә аңлатма таләп итәргә тиеш. Эгәр ике эш көне үткәннән соң муниципаль хезмәткәрләргә құрсәтелгән аңлатма тапшырылмаса, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәрләргә аңлатмаларны бирмәү тикшерү үткәругә киртә булып тормый.

7. Муниципаль хезмәт түрында Татарстан Республикасы кодексының 17 статьясындагы 5 һәм 7 өлешләрендә каралган хокук бозу очрагында, тикшерү нәтижәләре түрында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр каршылыгын жайга салу комиссиясенә тапшырыла, ул эшкә алучы (эш бирүче) вәкиленә муниципаль хезмәткәргә дисциплинар жәза куллану буенча рекомендацияләр әзерли.

Муниципаль хезмәткәрләргә башка хокук бозу очрагында, тикшерү нәтижәләре түрында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан эшкә алучы (эш бирүчегә) вәкиленә тапшырыла.

8. Муниципаль хезмәт түрында Татарстан Республикасы кодексының 17, 18 нәм 32 статьяларында каралган жәзаларны кулланганда, қылынган муниципаль хезмәткәрнең коррупциячел хокук бозуның характеры, аның авырлыгы, ул қылынган хәлләр, муниципаль хезмәткәрләргә башка чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу түрындагы таләпләр, коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләргә үз вазыйфаи бурычларын үтәүнен алдагы нәтижәләре исәпкә алына.

9. Муниципаль хезмәт түрында Татарстан Республикасы кодексының 17, 18 нәм 32 статьяларында каралган түләтүләр, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча хезмәткә

яраксыз булу чорын, аның отпукста булуы чорын, нигезле сәбәпләр буенча хезмәттә булмавы башка очракларын, шулай ук хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәттә бүлекчәсе тарафыннан тикшеру уздыру һәм муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатыләр конфликтин жайга салу буенча күрсәтелгән тикшеру материалларын карау вакытыннан бер айдан да соңга калмычка кулланыла. Бу чакта ришвәтчелек буенча хокук бозу қылышкан көннән алыш алды да соңга калмычка түләту кулланылырга тиеш.

10. Коррупциячел хокук бозу қылган очракта, түләтүне куллануга нигез буларак, муниципаль хезмәткәргә карата жәза куллану турындагы актта "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 27.1 статьясындагы 1 яки 2 өлеше күрсәтелә.

11. Муниципаль хезмәткәргә хокук бозуны күрсәтеп, жәза куллану турындагы актның күчермәсе, яисә муниципаль хезмәткәргә карата мондый жәзаны кулланудан баш тарту турында, мотивлар күрсәтеп, муниципаль хезмәткәргә тиешле акт чыгарылған көннән алыш өч эш көне эчендә расписка астында тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр күрсәтелгән расписка бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

12. Жәза федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәр тарафыннан шикаятләнергә мөмкин.

13. Әгәр муниципаль хезмәткәргә жәза кулланган көннән алыш бер ел эчендә муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексының 32 статьясындагы 1 өлешенең 1 яисә 2 пунктында каралган дисциплинар жәзага дучар ителмәсә, ул жәзаланмаган дип санала

14. Эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексының 32 статьясындагы 1 өлешенең 1 яисә 2 пунктында каралган дисциплинар түләтүне үз инициативасы, муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы буенча яисә аның турыдан-турсы житәкчесе үтенече буенча дисциплинар жәза кулланылғаннан соң бер ел узуга кадәр муниципаль хезмәткәрдән төшерергә хокуклы,

15. Муниципаль хезмәткәргә ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендә түләтүләр куллану турындагы белешмәләр муниципаль хезмәт узган жирле үзидарә органы тарафыннан "Коррупциягә каршы көрәш турында" Федераль законның 15 статьясында каралган ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат ителгән затлар реестрына кертелә.

8 бүлек. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

1. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше.

Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз эченә ала:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кадрлар составын формалаштыру;

2) муниципаль хезмәт турында законнар нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм әлеге тәкъдимнәрне яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) керту;

3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт килешүе (контракт) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүгә, биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасыннан чыгаруга, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аның пенсиягә чыгуына бәйле муниципаль хокукый актлар проектларын әзерләүнә оештыру һәм тиешле документларны рәсмиләштерү;

4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алыш бару;

5) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алыш бару";

6) муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алыш бару;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм бирү;

8) муниципаль хезмәтнәң вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль

хезмәткәрләрне кадрлар резервына көртүгә конкурс уздыру;

9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәру;

10) Кадрлар резервы белән эшне оештыру һәм аны нәтижәле куллану;

11) муниципаль хезмәткә көргәндә граждан тарафыннан тапшырыла торган персональ мәгълүматларның һәм башка белешмәләрнең дөреслеген тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкил итә торган белешмәләргә билгеләнгән рәвештәге рөхсәтне рәсмиләштерү;

12) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характеристагы йөкләмәләре турында мәгълүматларны, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрне үтәүне тикшерүне оештыру;

13) муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнең хокукий һәм башка мәсьәләләре буенча консультация бирү;

14) хезмәт законнары һәм әлеге кодекс белән билгеләнә торган башка кадрлар эшенең мәсьәләләрен хәл итү.

2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары

1. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары-муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасы буенча бурычларын үтәвенә бәйле рәвештә, яллаучы (эш биручे) вәкиленә (эш биручегә) кирәkle һәм конкрет муниципаль хезмәткәргә кагыла торган мәгълүмат.

2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары Россия Федерациясе законнары нигезендә Россия Федерациясе Хезмәт Кодексының 14 бүлегендә каралган үзенчәлекләр белән эшкәртелергә тиеш..

3. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару тәртибе

1. Муниципаль хезмәткәргә шәхси эш ачыла, аңа муниципаль хезмәткә керү, аны узу һәм муниципаль хезмәттән азат итү белән бәйле документлар теркәлә.

2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән чыгарганды аның шәхси эше жирле үзидарә органы архивында, муниципаль берәмлекнен соңғы муниципаль хезмәт урыны буенча сайлау комиссиясендә саклана.

3. Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән Мөслим муниципаль районның Үрәзмәт авыл жирлеге жирле үзидарә органы бетерелгәндә, аның шәхси эше бетерелгән оешмаларның архив мәгълүматларын саклау функцияләре тапшырылган муниципаль районның жирле үзидарә органына яисә аларның хокук варисларына тапшырыла.

4. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дәүләт граждан хезмәткәренең шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

4. Мөслим муниципаль районның Үрәзмәт авыл жирлегендә муниципаль хезмәткәрләр реестры.

1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестры алып барыла.

2. Муниципаль хезмәттән азат ителгән муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнне муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан чыгарыла.

3. Муниципаль хезмәткәр вафат булган йә муниципаль хезмәткәр хәбәрсез югалган дип танылган яисә аны закон көченә көргән суд карапы белән үлгән дип игълан ителгән очракта, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан вафат булган (һәлак булган) көннең иртәгесеннән яисә суд карапы законлы көченә көргән көннен иргәгесеннән төшереп калдырыла.

4. Муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару тәртибе муниципаль хокукий акт

белэн раслана.

5. Муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруның өстенлекле юнәлешләре

Муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруның өстенлекле юнәлешләре түбәндәгеләр:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасына, аларның һөнәри сыйфатларын һәм компетентлыгын исәпкә алып, югары квалификацияле белгечләр билгеләү;

2) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәте буенча алга баруга булышлык күрсәтү;

3) муниципаль хезмәт очен кадрлар әзерләү һәм муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем бирү;

4) кадрлар резервын төзү һәм аны нәтижәле файдалану;

5) аттестация үткәру юлы белән муниципаль хезмәткәрләрнең эш нәтижәләрен бәяләү;

6) гражданнар муниципаль хезмәткә көргәндә һәм кадрлар белән эшләгәндә кадрлар сайлауның заманча технологияләрен куллану.

6. Муниципаль хезмәттә кадрлар резервы

Муниципаль берәмлектә муниципаль хокукий актлар нигезендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү очен кадрлар резервы төзелергә мөмкин.

Глава 9. Муниципаль хезмәтне һәм аны үстерү программасын финанслау

1. Муниципаль хезмәтне финанслау

Муниципаль хезмәтне финанслау, законнарда башкача билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрләргә хезмәт очен түләү чыгымнарын, пенсия белән тәэммин итү чыгымнарын, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләрне тәэммин итүгә бәйле башка чыгымнарны да кертеп, жирле бюджетлар акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәтне үстерү программалары

1. Муниципаль хезмәтне үстерү муниципаль хезмәтне үстерүненең муниципаль программалары һәм Татарстан Республикасы муниципаль хезмәтен үстерү программалары белән тәэммин ителә, алар тиешенчә жирле бюджетлар һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән финанслана.

2. Жирле үзидарә органнары һәм муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенең нәтижәлелеген арттыру максатларында жирле үзидарәнең аерым органнарында экспериментлар үткәрелергә мөмкин. Элеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән муниципаль хезмәтне үстерү программаларын гамәлгә ашыру барышында экспериментлар үткәру тәртибе, шартлары һәм сроклары Татарстан Республикасының норматив хокукий актлары һәм муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.